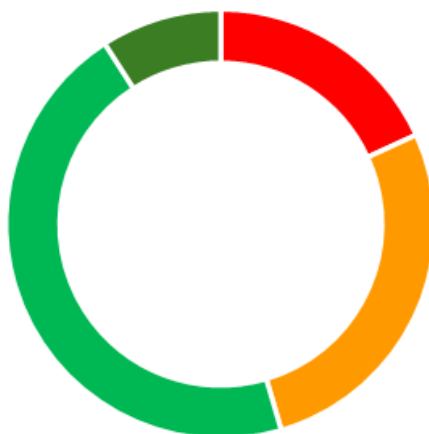

Analýza plnění programového prohlášení vlády 2022–2025

Autoři: Nikola Šrámková, Miroslav Hřebecký, Lucie Slejšková

EDUin zpracoval analýzu plnění programového prohlášení vlády (PPV) v oblasti regionálního školství. Analýzu vydáváme k 21. 8. 2025 a jsme si vědomi toho, že volební období ještě není ukončeno. Vycházíme z textu, který vláda Petra Fialy schválila 6. ledna 2022 a později aktualizovala 1. 3. 2023. Dostupné [zde](#). Nejedná se tedy o hodnocení všech vládních kroků ani kroků MŠMT, pouze těch, které vláda slibovala v programovém prohlášení. Ačkoli naše hodnocení nevychází příliš příznivě, vláda, resp. MŠMT v průběhu svého působení realizovala řadu změn, které nejsou uvedeny v PPV. Tyto změny souvisí s naplňováním Strategie 2030+ a jejího implementačního dokumentu [Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023–2027](#), který byl vládou [schválen](#) dne 20. 12. 2023.

SHRNUJÍCÍ GRAF

Míra naplnění programového prohlášení vlády
2022–2025 ve vzdělávání

■ Nesplněno ■ V procesu ■ Splněno částečně ■ Splněno

LEGENDA K HODNOTICÍ ŠKÁLE

SPLNĚNO	slib byl zcela splněn
SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ	slib byl splněn, ale je potřeba udělat další kroky k jeho kvalitní implementaci/případně: nejsou splněny všechny části slibu
V PROCESU	byly zahájeny první kroky k naplnění slibu
NESPLNĚNO	slib nebyl splněn

Pozn.: Citujeme text PPV a pod ním v šedých rámečcích uvádíme hodnocení a komentář EDUinu.

Programové prohlášení vlády

Vzdělávání a sport

Preambule

► Budoucnost každé vyspělé země je úzce spjata s kvalitou vzdělávání. Náš vzdělávací systém proto musí umět reagovat na výzvy, které před ním stojí, a mít takové školy, které dokážou připravit naše děti a mladé občany pro život ve společnosti 21. století. Klíčovým dokumentem je v tomto směru Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, která byla připravena ve spolupráci jak s odbornou veřejností, tak na bázi shody napříč politickým spektrem. Před koaliční vládou stojí zásadní úkol, kterým je uvést tento strategický dokument do života a do podoby, která se dotkne každodenního života každé vzdělávací instituce v České republice.

HODNOCENÍ: **SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ**

Vláda Petra Fialy v oblasti vzdělávání formálně deklarovala důraz na Strategii 2030+ a reformní kroky. Některá zásadní opatření, která byla přislíbena, zůstala pouze na papíře: financování školství neodpovídá deklarovaným prioritám a kroky ministerstva spolu s nedostatečnou komunikací a transparentností vyvolávají v terénu spíše frustraci místo důvěry. K tomu, že vláda nebyla schopna naplno realizovat plány ze Strategie 2030+, negativně přispělo i časté střídání ministrů, které narušovalo kontinuitu vedení resortu. Pozitivní je vznik [implementačního výboru](#) Strategie 2030+, na jehož absenci EDUin [upozorňoval](#), vytvoření [Monitorovacího rámce](#) stavu a vývoje vzdělávací soustavy ČR a [průběžná evaluace](#) jeho ukazatelů.

► Důležitým úkolem koaliční vlády je získat pro školství více finančních prostředků tak, aby veřejné výdaje na vzdělávání a školské služby odpovídaly v poměru k HDP alespoň úrovni průměru zemí OECD. To zajistí zvyšování kvality vzdělávání od mateřských, základních, základních uměleckých, středních, vyšších odborných a vysokých škol a konzervatoří až po instituce poskytující celoživotní vzdělávání. Vzdělávání, základní i aplikovaný výzkum a uplatňování jeho výsledků ve společnosti přispívá k řešení globálních a lokálních výzev v oblastech zdraví a kvalitního života, historického a kulturního dědictví, udržitelného rozvoje, technického pokroku, bezpečnosti, práv

a rovnosti ve společnosti. Česká republika musí reagovat na tyto výzvy současného světa, demografický vývoj a být sebevědomou a konkurenceschopnou zemí. Klíčem, jak to dokázat, je pro koaliční vládu právě důraz na vzdělávání a výzkum.

HODNOCENÍ: **NESPLNĚNO**

Vládě se nepodařilo dosáhnout toho, aby veřejné výdaje na vzdělávání dosahovaly alespoň průměru zemí OECD v poměru k HDP. Je ale pravda, že mezinárodní ukazatele fungují s výrazným zpožděním. K dispozici máme [data z OECD](#), která srovnávají údaje z roku 2021. Novější mezinárodní srovnání zemí OECD zatím bohužel není zpracováno.

Podpora škol a pedagogických pracovníků

► Garantujeme kvalitní platové ohodnocení učitelů a udržíme jejich platy na úrovni 130 % průměrné hrubé měsíční mzdy. Důraz budeme klást na udržení 20% podílu nadtarifních složek platu a jejich efektivní využívání. Zajistíme vyšší platy pro ostatní pedagogické a nepedagogické pracovníky a garantujeme jejich navyšování podle růstu průměrné mzdy v ČR. Připravíme a zavedeme systém profesního růstu pedagogů jako nástroje profesní podpory.

HODNOCENÍ: **NESPLNĚNO**

Původní programové prohlášení vlády slibovalo kvalitní platové ohodnocení všech pedagogických pracovníků a udržení jejich platů na úrovni 130 % průměrné hrubé měsíční mzdy ([s. 18](#)). Následně v březnu 2023 došlo k úpravě slibu a 130 % průměrné mzdy se ukotvilo v zákoně pouze pro učitele. Zákonné ukotvení průměrného platu učitelů na úrovni 130 % průměrné mzdy se vládě nedaří naplňovat. Podle výpočtů dosahují platy učitelů reálně pouze zhruba 110 % ([Platy učitelů v roce 2024 a výhled: na horské dráze, IDEA Cerge-EI](#)). Ke slibu vlády se nyní kriticky vyjadřuje dokonce i její člen, současný ministr školství Mikuláš Bek ([Novinky](#), [DVTV](#)).

Je zároveň nutné připomenout, že učitelé na základních a středních školách jsou ze zákona vysokoškolsky vzdělaní pracovníci. Jejich platy by se proto měly srovnávat s průměrnými mzdami vysokoškoláků v ostatních profesích. [Studie IDEA Cerge-EI](#) (s. 2)

k tomu dodává: „K dočasnému zvýšení došlo v letech 2017 až 2021, ale od té doby opět klesají. Česko tak má ve výhledu opět nakročeno mezi země OECD s nejnižšími relativními platy učitelů.“ Výše učitelských platů spoluurčuje atraktivitu profese, a tím i zájem uchazečů. Vzhledem k vysokému průměrnému věku učitelů a nedostatku pedagogů některých aprobací je jejich konkurenceschopné odměňování nezbytné. Systém profesního růstu pedagogů, tedy tzv. kariérní řád, nebyl připraven a neexistuje tudíž žádný mechanismus (kromě nenárokové nadtarifní složky platu), který by definoval profesní růst učitelů, doprovázený postupným zvyšováním nárokové složky platu.

V případě nepedagogických pracovníků řešili ředitelé škol nedostatek finančních prostředků často tak, že finance původně určené na nadtarifní složky platů učitelů využili k dorovnávání platů nepedagogických pracovníků, jejichž tabulkové platy nedosahují ani úrovně minimální mzdy. Tento mechanismus po převodu financování nepedagogické práce na zřizovatele již nebude možný, vláda v této problematice nenabízí uspokojivé řešení.

V průběhu sledovaného období došlo sice ke [zvýšení platů pedagogických i nepedagogických pracovníků](#), a to i v důsledku růstu minimální mzdy (a tím i zaručeného platu), avšak relativní platy ve srovnání s průměrnou mzdou v ekonomice poklesly (s. [14](#)). [Stát od ledna 2026](#) přenesl odpovědnost za financování nepedagogické práce na zřizovatele (obce a kraje). [Platová tabulka](#) nepedagogických pracovníků v některých platových třídách začíná pod úrovní minimální mzdy. To vláda před převodem financování [nevyřešila](#). Ministerstvo práce a sociálních věcí v červenci 2025 předložilo [návrh](#) s šesti variantami valorizace platových tarifů s účinností od 1. ledna 2026. Přestože návrhy vycházejí z předpokládaného růstu minimální mzdy na 22 600 Kč, v žádné z nich nejsou všechny platové stupně a třídy nepedagogických pracovníků nad touto hranicí, a tak by i nadále zůstali někteří zaměstnanci pod ní. Ministerstvo financí s navrženými variantami i tak nesouhlasí a v [připomínkovém řízení](#) uvedlo, že „předběžný návrh státního rozpočtu na rok 2026 neobsahuje potřebné finanční prostředky k jejich zabezpečení“.

- Výrazně zlepšíme podmínky pro výkon učitelského povolání, zejména dostatečným rozšířením odborné podpory učitelů ve školách, včetně podpory začínajících učitelů do konce roku 2023.

HODNOCENÍ: **SPLNĚNO**

Došlo k [legislativnímu ukotvení](#) adaptačního období pro začínající učitele a pozic uvádějícího a provázejícího učitele. Bylo zahájeno [pokusné ověřování](#) systému podpory provázejících učitelů. Během volebního období byl dokončen projekt [SYPO](#), jehož cílem bylo vytvoření uceleného systému profesní podpory učitelů. Na základě projektu SYPO měla vzniknout koncepce, která „systematicky a komplexně podpoří odborný růst“ (viz [popis projektu](#)). Tato koncepce se však podle veřejně formulovaného [stanoviska](#) odborných organizací „zasekla“.

- Ve spolupráci s pedagogickými fakultami a fakultami připravujícími učitele posílíme motivaci pro výběr učitelského povolání a zasadíme se o reformu profesní přípravy učitelů s důrazem na praktické dovednosti.

HODNOCENÍ: **SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ**

Slib je formulován vágně, vláda neuvádí konkrétní kroky k jeho naplnění. Nicméně MŠMT si uvědomuje riziko nedostatku učitelů a ve spolupráci s PedF UK v roce 2023 spustilo výzkumný projekt [Nedostatek učitelů, jak jej identifikovat, řešit a předcházet mu](#). Ministerstvo pro rok [2025](#) vyčlenilo 260 milionů korun na navýšení kapacit o 5 % (cca 580 studentů) prvních ročníků bakalářských a magisterských učitelských programů (včetně oborů pro speciální pedagogy a logopedy) na veřejných vysokých školách. Toto opatření bylo přijato ad hoc, nejedná se tedy o systémové řešení. Ministerstvo [slibuje](#) další motivační opatření, ovšem za dobu působení této vlády k zavedení zásadnějších opatření nedošlo. Zásadním pozitivním krokem je vytvoření [kompetenčního rámce absolventa učitelství](#) pro základní školy a zahájení prací na obdobném rámci pro učitele a učitelky mateřských škol. Ve spolupráci s pedagogickými fakultami se MŠMT také snaží o [reformu pregraduální přípravy pedagogů](#).

- Legislativně ukotvíme a více zpřístupníme podpůrné pozice na školách do konce roku 2024.

HODNOCENÍ: **SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ**

V polovině roku 2025 (účinnost od ledna 2026) došlo k [legislativnímu ukotvení](#) pozice sociálního pedagoga. Dále došlo u školních psychologů a speciálních pedagogů k [zajištění financování ze státního rozpočtu](#) (po ukončení financování z fondů EU na konci roku 2024). Obě opatření se ale týkají jen běžných ZŠ s více než 180 žáky v průměru za tři předcházející roky. MŠMT slibuje, že „žákům vzdělávaným v menších běžných základních školách bude nadále možné poskytovat podpůrná opatření školní psycholog/školní speciální pedagog v rozsahu úvazku 0,2 nebo 0,4 v závislosti na velikosti základní školy“ (zdroj: [materiál](#) č. j. MSMT-3322/2024-2, s. 24-25). Pro mateřské a střední školy však podobná opatření nebyla zavedena.

Problematika podpůrných profesí naráží také na nedostatek kvalifikovaných odborníků, které by si školy mohly najmout. Je to dáno nedostatkem absolventů příslušných programů na vysokých školách. Ministerstvo pro rok 2025 [vyčlenilo](#) 20 milionů korun na navýšení kapacit prvních ročníků bakalářských a magisterských programů psychologie na veřejných vysokých školách. Poskytlo také finance na navýšení kapacit programů vzdělávajících speciální pedagogy.

- Podpoříme učitele v individualizaci výuky, práci s různorodými kolektivy dětí a žáků, rozvíjení potenciálu žáků se sociálním a jiným znevýhodněním. Zvláštní pozornost budeme věnovat rozvoji talentů a práci s mimořádně nadanými žáky.

HODNOCENÍ: **SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ**

Slib je formulován vágně, vláda neuvádí konkrétní kroky k jeho naplnění. Byl realizován projekt [Podpora rovných příležitostí](#) zaměřený mj. na „posilování kompetencí pedagogických pracovníků pro práci s heterogenními skupinami žáků, zejména žáků se sociálním znevýhodněním“. V polovině roku 2025 byla schválena novela, která ukotvila [indexované financování zohledňující náročnost vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími](#)

[potřebami](#). Ve spolupráci s UNICEF byl realizován [projekt](#) k posílení kompetencí pedagogických pracovníků v předškolních zařízeních a školách pro práci s heterogenními skupinami.

Současně však byly přijaty změny, které jdou proti deklarované podpoře učitelů nebo situaci ve školách komplikují. Taktéž došlo [ke snížení tzv. PHmaxů](#). Tato změna omezuje prostor pro dělení tříd, ztěžuje tandemovou výuku nebo individuální podporu žáků. Navíc od ledna 2026 [přechází financování ostatních neinvestičních výdajů](#) (ONIV) na zřizovatele. ONIV slouží např. k pokrytí nákupu učebnic a pomůcek, úhradě za plavání pro žáky či vzdělávání a pojištění učitelů. Tento krok může prohloubit rozdíly mezi školami a rozhodně jej nelze považovat za podporu učitelů. Současně byla v polovině roku 2025 schválena [novela](#), která omezuje odklady povinné školní docházky. I přesto, že byla ukotvena některá podpůrná opatření, bude to pro školy představovat velký úkol. Úspěšné zvládnutí změn bude do značné míry záviset na metodické podpoře a kvalitě dalšího vzdělávání učitelů v oblasti hodnocení nebo individualizace výuky. Bude [nutné](#) proškolit pedagogy, zajistit metodickou oporu při diagnostikování, dostatek personálních kapacit, posílit podporu dětí a rodin již v období předškolního vzdělávání atp.

Rovněž část věnovaná rozvoji talentů a práci s mimořádně nadanými žáky je formulována vágně. Zvláštní pozornost slibovaná práci s mimořádně nadanými žáky se [promítá i nadále pouze do metodické nabídky](#) (zejména díky projektu NPI [Zapojme všechny](#)). Systémová opatření zatím chybí, takže ve školách nedochází k náležité identifikaci nadaných žáků a není adekvátně podporován jejich rozvoj, jak popsala [analýza Auditů 2024](#). Systémová opatření by se měla týkat především lepší a snazší diagnostiky nadaných žáků již od mateřských škol a pregraduálního a dalšího vzdělávání pedagogů v oblasti rozvoje nadaných a mimořádně nadaných žáků. MŠMT začalo tuto problematiku v posledním roce více diskutovat (viz například [závěry kulatého stolu EDUin a SKAV](#) nebo [odborného panelu k nadaným žákům](#)).

- Vytvoříme podmínky pro posílení klíčové role ředitele školy – pedagogického lídra, včetně snížení administrativní zátěže, mj. díky rozvoji informačního systému veřejné správy s termínem do konce roku 2023.

HODNOCENÍ: **SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ**

Ke konci roku 2022 byl spuštěn projekt [KOMPAS](#) (ČŠI, NPI). Ten školám nabízí metodickou podporu, která je přizpůsobena konkrétním podmínkám a navazuje na kritéria hodnocení Kvalitní škola. Dále odstartoval projekt [Lídr školy](#). MŠMT v roce 2023 zahájilo projekt [Střední článek podpory](#) zaměřený primárně na podporu ředitelů a ředitelky škol. V roce 2025 ministerstvo [představilo](#) materiál Systém podpory a vedení ředitelů škol: Priority pro období 2025–2027 a slíbilo vytvořit kompetenční rámec pro ředitele a ředitelky škol. MŠMT ve spolupráci s MV a Partnerstvím 2030+ [začalo pracovat na přípravě](#) pilotáže místní školské správy. S pilotáží se počítá v [prioritách Systému podpory a vedení ředitelů pro období 2025–2027](#) (s. 24 a 25).

Informační systém veřejné správy nebyl realizován. Probíhají práce na dílčích informačních systémech, například je v přípravě registr žáků a učitelů.

- Zajistíme investice do výstavby a rekonstrukce vzdělávací infrastruktury, i s maximálním využitím evropských fondů.

HODNOCENÍ: **SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ**

Investice do výstavby a rekonstrukce vzdělávací infrastruktury byly především financovány z evropských fondů v rámci programu Integrovaného regionálního operačního programu ([IROP](#)) 2021–2027, který schválila současná vláda jako pokračování IROP 2014–2020. Přesto v některých regionech nadále chybí kapacity v předškolním vzdělávání. Celorepublikově se počet mateřských škol sice zvyšuje, ale regionální rozdíly přetrvávají. Například ve Středočeském kraji jsou kapacity dlouhodobě nedostatečné (viz ČŠI, s. [14](#)). Ke konci roku 2022 MŠMT aktualizovalo [dotační program](#) k navýšení kapacit v základním vzdělávání a zároveň se snažilo problém řešit [úpravou hygienické vyhlášky](#), která má v některých případech umožnit navýšení kapacit stávajících škol.

V kapacitách předškolních zařízení došlo vlivem vysokých dotací na zakládání dětských skupin k deformaci prostředí a některé obce s ohledem na ekonomickou stránku začaly preferovat dětské skupiny před mateřskými školami, přestože jde o nižší stupeň péče a nejedná se o vzdělávací instituce. MŠMT v polovině roku 2025 ve spolupráci s MPSV publikovalo [Monitorovací a evaluační rámec pro předškolní vzdělávání a péči v ČR](#), jehož součástí je [doporučení pro obce](#), aby zřizovaly dětské skupiny při mateřských školách, a tím zvyšovaly kapacitu předškolního vzdělávání a zároveň garantovaly jeho kvalitu.

Investice do rozšíření kapacit středních škol se [neuskutečnily](#) (EDUin na to upozorňoval již na podzim roku [2021](#)), a to navzdory dlouhodobým predikcím (z dat Českého statistického úřadu i analytických materiálů Národního pedagogického institutu), že se za současné vlády budou na střední školy hlásit [nejsilnější populační ročníky](#). Nedostatek míst v žádaných oborech středních škol, zejména všeobecných, je [dlouhodobý problém](#). Nabídka neodpovídá poptávce v místě bydliště uchazečů. Ministerstvo nemá jiné nástroje než schvalování nebo zamítání změn v zápisech do školského rejstříku, a tak bez souhlasu vlády a alokování financí ze státního rozpočtu na investice do výstavby a rekonstrukce vzdělávací infrastruktury tolik nezmůže. [Kapacity středních škol](#) jsou v rukou zřizovatelů (kraje – zřizovatelé veřejných středních škol, obce – zřizovatelé veřejných základních a mateřských škol). Situace je v některých regionech natolik napjatá, že stát v loňském roce inicioval debatu mezi Středočeským krajem a Prahou o možnosti vybudování společného kampusu na hranicích obou krajů. Jak tento záměr dopadl, není veřejně známo.

- Zajistíme dostatečné finanční prostředky na pořízení a rozšíření nabídky digitálních učebních pomůcek (včetně ICT techniky), ale stejně tak na rozvoj digitálních dovedností učitelů i dětí, žáků a studentů.

HODNOCENÍ: **SPLNĚNO**

Investice do digitálních pomůcek pokračovaly z [Národního plánu obnovy](#), z něhož prostředky MŠMT rozdělují školám od roku 2020. Finanční podpora byla schválena již za předchozí vlády. Byla dokončena tzv. malá revize [RVP ZV v oblasti ICT](#), na kterou navazuje podpora školám. Jde o příklad úspěšně zvládnuté inovace, kdy se podařilo včas dílčím způsobem revidovat kurikulum a definovat [standardy infrastruktury](#). Návazně na to byla školám poskytnuta [metodická podpora](#) i [finanční prostředky na vybavení](#). Vše doprovázela důkladná [evaluace](#).

- Mateřské školy podpoříme zkvalitněním metodického vedení a institucionálním zavedením pozic podpůrných pracovníků.

HODNOCENÍ: **NESPLNĚNO**

V roce 2025 ministerstvo představilo [Systém podpory a vedení ředitelů škol: Priority pro období 2025–2027](#), a slíbilo vytvořit kompetenční rámec pro ředitele a ředitelky škol (viz výše). Konkrétní kroky ale zatím není možné posoudit, projekt je teprve v počátku. Dosud však nebyl do praxe zaveden žádný systémový nástroj, který by podporoval rozvoj pedagogického leadershipu ředitelů a ředitelek mateřských škol.

V otázce podpůrných pozic v mateřských školách je situace zcela neuspokojivá. Mateřské školy dle současné legislativy nemají povinnost zřizovat školská poradenská pracoviště. K institucionalizování podpůrných pozic v MŠ nedošlo (viz výše), novela školského zákona se týká jen základních škol. Tyto pozice jsou i nadále financovány především z evropských fondů ([OP JAK](#)) nebo jako podpůrné opatření. Na rozdíl od základních škol, jejichž situace se zlepšila díky poslední novele školského zákona, zůstávají mateřské školy bez stabilního zajištění školních psychologů, speciálních a sociálních pedagogů.

Kvalita vzdělávání

- Zlepšíme kvalitu výuky na základních a středních školách tím, že v roce 2024 dokončíme revize rámcových vzdělávacích programů s důrazem na objem, obsah a aktuálnost učiva a zajistíme podmínky pro jejich implementaci ve školách, čímž dosáhneme zlepšení kvality výuky na základních a středních školách, zvětšení prostoru pro týmovou spolupráci, rozvoj kreativity žáků a individuální přístup k nim.
- Zaměříme se na snížení celkového objemu učiva a podpoříme kvalitu (porozumění) před kvantitou (memorováním).
- Budeme klást důraz na rozvoj gramotností, znalostí a dovedností potřebných v každodenním životě. Zaměříme se na podporu občanského vzdělávání, etické výchovy, finanční i mediální gramotnosti a kritického myšlení. Promění se výuka dějin 20. století s důrazem na nedemokratické režimy a společenský extremismus.

HODNOCENÍ: SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ

Vláda se zpožděním schválila revidovaný [Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání \(RVP ZV\)](#), také schválila aktualizovaný RVP pro předškolní vzdělávání. K samotné podobě RVP ZV byly odbornou veřejností opakovaně vznášeny připomínky. Slibované snížení objemu učiva a důraz na kvalitu se uskutečnil jen v některých vzdělávacích oborech v RVP ZV, jejich podoba je nekonzistentní.

Deklarované zajištění podmínek pro implementaci se zatím realizovalo v minimálním rozsahu. Podpůrný projekt [Kurikulum](#), který měl sehrát klíčovou roli v přípravě škol na změny, nemohl po většinu období efektivně probíhat, neboť RVP ZV byl dokončen s několikaletým zpožděním. Projekt také čelil opakované odborné kritice. Hlubší implementace RVP ZV zatím neproběhla. V březnu 2025 bylo vyhlášeno pilotní ověřování modelových ŠVP, které bude probíhat ve školním roce 2025–2026. Záměr byl kritizován například i proto, že pilotáž bude trvat pouhý rok a směrem k dalším školám neprobíhá žádná osvětová kampaň za strany státu. EDUin v srpnu 2025 zpracoval [analýzu](#) hlavních problémů revize RVP ZV a možnosti jejich řešení.

K revizi RVP pro střední školy nedošlo, mj. i proto, že dosud nebyla dokončena inovace oborové soustavy.

Do revidovaných RVP PV i ZV byly poprvé zapracovány základní gramotnosti, které budou mít školy povinnost u žáků rozvíjet. Zatím však neexistuje žádná systematická podpora pro to, aby si školy s tímto úkolem úspěšně poradily. Do RVP se také dostala nová témata (občanské vzdělávání, etická výchova, finanční i mediální gramotnost a kritické myšlení), bohužel opět bez promyšlené a systematické podpory pro školy. Pilotní ověřování projektu [Dějepis+](#), které mělo za cíl proměnit výuku moderních dějin, ztratilo za ministra Beka podporu a relativně náhle skončilo v září 2023. Tento krok vyvolal v odborné veřejnosti [řadu otázek](#). MŠMT zveřejnilo jen [závěrečnou zprávu projektu](#). Závěry ukazují přínos pro výuku dějin 20. století, přesto k plošné implementaci do výuky nedošlo.

► Budeme aktivně řešit regionální rozdíly v kvalitě vzdělávání. Podpoříme školy v regionech s podprůměrnými výsledky vzdělávání pomocí intervenčních programů. Budeme rovněž podporovat práci s rodinami dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí a dětí s odlišným mateřským jazykem. Systém společného vzdělávání zachováme a podrobíme jej pečlivé revizi, aby opravdu odrážel potřeby žáka i možnosti škol.

HODNOCENÍ: **SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ**

Výsledky českých patnáctiletých žáků v šetření PISA jsou nadprůměrné ve srovnání s ostatními sledovanými zeměmi, nicméně bodové skóre průměrných výsledků v Česku i napříč zeměmi OECD dlouhodobě klesá. Alarmující je nárůst podílu žáků, kteří nedosahují základní úrovně gramotností nezbytných pro plnohodnotné fungování v životě. Podle posledního šetření PISA to bylo v ČR v matematické gramotnosti 26 % žáků, ve čtenářské mírně přes 20 % a v přírodovědné 20 %. V Česku má rodinné zázemí na výsledky žáků tradičně silný vliv. Nerovnosti ve vzdělávání se projevují nejen mezi regiony, ale i uvnitř obcí a i uvnitř školních tříd. S tím souvisí i kvalita výuky, konkrétně vysoký podíl nekvalifikované výuky, který v některých ORP převyšuje dokonce 20 % (viz [DataPAQ](#)). Na nedostatek aprobovaných učitelů dlouhodobě upozorňuje Česká školní inspekce ve svých výročních zprávách (výroční zpráva za školní rok 2023/2024, od s. [57](#)).

MŠMT letos podniklo několik kroků ke zmírnění nerovností ve vzdělávání. Zejména zavedlo [indexované financování škol](#), které zohledňuje náročnost podmínek vzdělávání. Také na základních školách legislativně ukotvilo podpůrné pozice (včetně sociálního pedagoga) či omezilo odklady povinné školní docházky. Byl realizován projekt [Podpora rovných příležitostí](#) zaměřený mj. na „posilování kompetencí pedagogických pracovníků pro práci s heterogenními skupinami žáků, zejména žáků se sociálním znevýhodněním“. Problémem však zůstává nedostatečná podpora implementace těchto opatření (viz výše), a také to, že se některá opatření týkají pouze základních škol.

Za současné vlády ale také došlo ke snížení tzv. PHmaxů (viz výše) a od ledna 2026 přechází financování ONIV na zřizovatele (viz výše) – oba kroky mohou kvalitu vzdělávání v regionech dále diverzifikovat.

- Zaměříme se na ověřování získaných kompetencí a gramotností v uzlových bodech vzdělávání a na základě toho připravíme změny v přijímacích, maturitních i závěrečných zkouškách, včetně důrazu na jejich digitalizaci.

HODNOCENÍ: V PROCESU

Ověřování získaných kompetencí a gramotností v uzlových bodech vzdělávání je ve fázi přípravy a věnovat se jí bude Česká školní inspekce, která zpracovala neveřejnou Koncepti zjišťování výsledků vzdělávání ČŠI 2025+. U přijímacího řízení na SŠ se zatím podařilo pouze digitalizovat podávání přihlášek a přidat možnost podat přihlášku až na 3 školy (resp. 5 škol v případě dvou přihlášek na školy s talentovou zkouškou). Díky systému DiPSy se zvýšil komfort uživatelů a snížil stres, zároveň se zlepšilo párování nabídky a poptávky a stát i zřizovatelé získávají cenná data (viz portál ČŠI vzdelavani.vdatech.cz). Chybí ale komplexní reforma přijímacího řízení jako celku. Téma se sice otevřelo a vznikla pracovní skupina, která se reformou zabývá, zatím se ale sešla pouze třikrát. EDUin loni představil vlastní [návrh modelu přijímacího řízení](#).

- Další prioritou je podpora gymnázií a všeobecného vzdělávání. V odborném vzdělávání chceme rozvíjet celostátně ukotvené modely spolupráce škol s firemní sférou a legislativně upravit další prvky podporující duální vzdělávání v modifikované podobě přizpůsobené podmínkám v ČR, tzn. s využitím co nejširších možností a forem dobrovolné spolupráce škol a firem, včetně podpory pro firmy, které se do tohoto systému rozhodnou vstoupit.

HODNOCENÍ: V PROCESU

Ministerstvo v Dlouhodobém záměru (DZ) na roky 2023–2027 uvádí, že chce vybízet kraje k tomu, aby jejich nová oborová soustava středního vzdělávání byla „založená na (až paritně) vyváženém podílu všeobecně vzdělávacích oborů (gymnázia a lycea, tj. včetně oborů všeobecného vzdělávání podporujících určitou profilaci) a odborných oborů“ ([s. 55](#)). To znamená, že by kraje měly nabízet až 50 % všeobecných oborů. V návrhu DZ se původně hovořilo o paritním poměru všeobecných a odborných oborů (tzn. 50/50 %). V dokumentu, který schválila vláda, je uvedena opatrnější formulace. Ministerstvo může totiž prosazovat svou strategii pouze prostřednictvím DZ (a k němu přistupují kraje různě) a tím, že schvaluje nebo zamítá změny v zápisech do školského rejstříku. Dalším možným nástrojem v této

oblasti je nařízení vlády o soustavě oborů ve vzdělávání (jehož aktualizace je v přípravě), které kraje musí implementovat povinně. Toto nařízení však udává možnosti oborů k výběru, ale již nespecifikuje krajský poměr.

V rámci podpory všeobecného vzdělávání spustilo MŠMT [pokusné ověřování středoškolského programu Lyceum](#) (tzv. všeobecného lycea/lycea 2.0), který začnou vybrané školy pilotovat od školního roku 2025/2026. Vznik lycea je vnímán jako kompromis mezi rostoucí poptávkou veřejnosti po dostupnějším všeobecném vzdělávání a postojem konzervativní části aktérů ve vzdělávání, která se staví proti rozšiřování kapacit gymnázií.

Dalším počinem za doby působení této vlády bylo [legislativní ukotvení](#) prvků duálního vzdělávání.

► Podpoříme kvalitní vzdělávání na základních uměleckých školách a v konzervatořích.

HODNOCENÍ: NESPLNĚNO

Práce na revizích RVP základního uměleckého vzdělávání (RVP ZUV, včetně konzervatoří) měly běžet paralelně s revizemi RVP ZV. Dosud se ale nerozběhly.

I na tento segment vzdělávání by se měl vztahovat závazek vlády na investice alespoň v průměru zemí OECD a na platy učitelů ve výši 130 % průměrné mzdy, které nebyly dodrženy.

ZUŠ byly zapojeny do pilotního projektu MŠMT Kombinovaná výuka (příprava na případné poskytování distančního vzdělávání, osvojení používání nových technologií). Možnost poskytovat kombinovanou výuku na ZUŠ nebyla nakonec do novely školského zákona zařazena a vyučovat tímto způsobem mohou tedy pouze konzervatoře.

- Zvýšíme podporu celoživotního učení na základě partnerské spolupráce státu, zaměstnavatelů a odborů. Upravíme legislativní rámec pro celoživotní učení a nastavíme role a odpovědnost partnerů v systému. Ve spolupráci se zaměstnavateli a jejich sektorovými radami zaktualizujeme Národní soustavu kvalifikací a zásadně posílíme meziresortní spolupráci v této oblasti, a to i s ohledem na propojení s Národní soustavou povolání.

HODNOCENÍ: V PROCESU

Legislativní úprava celoživotního učení neproběhla. MPSV spustilo projekt [Jsem v kurzu](#) v rámci dalšího vzdělávání občanů, který je financován z Národního programu obnovy. Probíhá aktualizace Národní soustavy kvalifikací tak, aby byla propojena s Národní soustavou povolání. Obnovila se spolupráce MŠMT a MPSV k propojení obou soustav skrze [Centrální databázi kompetencí](#). Partnerský model o zapojení sektorových rad není dokončen, a tudíž ani sektorové rady nejsou do aktualizace NSK plnohodnotně zapojeny (pozn.: sektorové rady jsou odvětvově zaměřené týmy odborníků, kteří mají v oblasti vývoje kvalifikací mandát zastupovat zaměstnavatele).

Ministerstvo školství připravuje metodický dokument, který má vymezit rámec spolupráce mezi středními a vysokými školami. V rámci kreditového systému totiž mohou vysoké školy uznávat vzdělávací aktivity studentů, které absolvovali již během střední školy prostřednictvím programů celoživotního vzdělávání. Ministerstvo tímto krokem chce podpořit aktivní mladé lidi a zároveň motivovat střední a vysoké školy k zapojení do spolupráce v rámci programů celoživotního vzdělávání.

- Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků posílíme o nabídku kvalitních a vzájemně propojitelných vzdělávacích programů, včetně online vzdělávání. Připravíme nástroje pro hodnocení jejich kvality.

HODNOCENÍ: V PROCESU

V oblasti DVPP byly [novelou zákona 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících](#) zrušeny akreditace průběžného vzdělávání (jednorázové vzdělávací akce) a naopak posíleny akreditace kvalifikačního a specializačního studia, včetně evaluace vzdělávacích zařízení.

NAÚ také posílilo akreditace VŠ v kurzech celoživotního vzdělávání. Nabídka vzdělávacích programů a jejich vzájemná provázanost s výraznějším zapojením online vzdělávání se za hodnocené období nijak zásadně neproměnila. Jednotný nástroj pro hodnocení kvality kurzů DVPP nebyl zaveden. Zrušení akreditací u krátkodobých kurzů průběžného vzdělávání sice umožnilo hradit všechny tyto akce z ONIV, a dalo tudíž možnost svobodné volby kurzu i vzdělavatele ředitelům škol coby garantům DVPP na svých školách, ovšem nedávno schválený přesun ONIV pod RUD, o jejichž využití rozhoduje zřizovatel školy, tuto výhodu neutralizuje.

- Budeme rozvíjet ucelený systém digitálních vzdělávacích zdrojů a posilovat jejich dostupnost.

HODNOCENÍ: V PROCESU

Slib je formulován vágně a není zřejmé, co je myšleno digitálními vzdělávacími zdroji. Digitální učebnice nevznikly. Ministerstvo prostřednictvím NPI zpracovalo v revidovaném RVP ZV ke každému očekávanému výsledku učení žáků pouze tzv. ilustrace, jednotlivé příklady realizace výsledku učení ve výuce (např. [zde](#)). Tyto příklady jsou umístěny na Metodickém portále [rvp.cz](#). Není ale reálné, aby sloužily jako hlavní učební materiály pro učitele do praxe.

- Budeme podporovat organizace pracující s dětmi a mládeží, dobrovolnictvím a zaměříme se rovněž na podporu neformálního vzdělávání a jeho propojování s formálním vzděláváním.

HODNOCENÍ: V PROCESU

Slib je formulován vágně, vláda neuvádí konkrétní kroky k jeho naplnění. Naplnění je spíše zatím formální. MŠMT obnovilo samostatný odbor pro mládež. Na začátku roku 2024 vznikl [pilotní projekt Panel mládeže](#), jehož trvání mělo být 2 roky. V roce 2025 vláda schválila [Koncepti podpory mladých lidí v České republice 2025–2030](#). Ze strany MŠMT to byl proces precizně organizovaný s velkou mírou participace zainteresovaných skupin, a to jak

organizací dětí a mládeže, zástupců zájmového vzdělávání, tak i samotné mládeže. Na jeho realizaci však nejsou vyčleněny v rozpočtu žádné speciální prostředky.

Tématu propojování formálního a neformálního vzdělávání se věnuje malé oddělení NPI a ustavená pracovní skupina. Podpora probíhá spíše jen [metodicky](#) – z výzvy OP JAK vznikly mimo jiné příklady dobré praxe.